

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

PLAÇA DEL POBLE

Necessitem una brúixola

Saber qui som i què volem

La Cimera Iberoamericana que es va reunir a Andorra la setmana passada ha estat positiva per a la visibilitat exterior del país. Malgrat les limitacions de la pandèmia l'organització ha anat força bé.

És llastimós que el cap de Govern hagi enterbolit l'aspecte positiu de la trobada oblidant que, tal com diu la Constitució en el seu article 43, d'acord amb la tradició institucional d'Andorra els coprínceps són, conjuntament i indivisa, el cap d'Estat, i n'assumeixen la representació més alta.

En el moment d'aprovar-se l'adhesió d'Andorra a les cime-res iberoamericanes es va deixar assentat que la representació de l'Estat andorrà l'assumiria el cap de Govern. Es tractava d'evitar que es pogués donar un incident, com el que s'esdevingué dimarts passat al migdia quan algú –sigui el representant personal del Copríncep episcopal o el cap de Govern– va promoure o consentir, trepitjant l'article 43 de la Constitució, que només el Copríncep episcopal assumís la representació del cap d'Estat.

El cap de Govern no podia convidar –si ho va fer– el Copríncep episcopal a l'acte de recepció dels caps de Govern, o caps d'Estat, assistents a la Cimera, sense assegurar-se que hi hauria també el representant personal del Copríncep francès a l'acte de rebuda.

El fet no és excusable quan ben pocs dies abans s'havia respectat com calia la Constitució en assegurar la representació

conjunta i indivisa del cap d'Estat andorrà en la rebuda oficial al rei d'Espanya.

I si el cap de Govern no va convidar el Copríncep episcopal a participar en aquell acte institucional mai no podia acceptar –i ho va fer– aquella participació sense assegurar-se que la recepció fos conjunta i indivisa amb la representació personal de l'altre Copríncep.

Resulta necessari recordar la importància que té, als països democràtics com Andorra, tant la subjecció a la Constitució com la lleialtat a ella per part dels representants polítics

---

**Ho diu la Constitució:
els Coprínceps són el
cap d'Estat de forma
indivisa i conjunta**

---

en el compliment de les seves obligacions. És ben cert que la Constitució no és un text sagrat. Tampoc és una Constitució donada o atorgada per cap autoritat amb sobirania sobre els seus súbdits, com darrerament sembla que es considera al Palau Episcopal.

Convé recordar al representant personal del Copríncep episcopal –pel que es constata viu encara ancorat en una Mitra preconstitucional– que si bé no existeix un poder d'origen previ a la Constitució andorrana, sí que existeix una realitat prèvia que la condiciona en la seva elaboració i posterior ratificació. El

debat parlamentari al Consell General que la precedí buscà esmenar aquelles realitats que es pretenien ajustar o modificar per adequar-les al signe dels temps i, sobretot, es volia trobar les claus d'un consens com més ampli, millor.

Així, en el preàmbul de la Constitució s'afirma que el poble andorrà, “amb plena llibertat i independència i en exercici de la seva pròpia sobirania” desitjava establir un marc jurídic constitucional que garanteixi un ordre econòmic i social conforme “a la seguretat jurídica en l'exercici dels drets fonamentals de la persona”.

D'ençà del 14 de març del 1993, la titularitat de la sobirania ha passat, doncs, del Copríncep al ciutadà, tots dos sotmesos, en conseqüència, a la Constitució. El fet indubtable que els temps i la realitat canviïn i evolucionin en permetrà la modificació d'acord amb aquells mecanismes, sempre democràtics, que el mateix text hagi establert sense que pugui fer-se d'una altra manera, ja que això trencaria els principis de seguretat jurídica i de sobirania dels ciutadans en benefici d'uns quants.

És a dir que si al representant personal del Copríncep episcopal o al cap de Govern no els convé el Títol III de la Constitució i volen modificar el caràcter indivís de la representació més alta de l'Estat han de promoure d'acord amb el Títol IX de la Constitució, una reforma constitucional.